

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА**

01 Број: 070-106-269/2008

6. мај 2008. године

Београд

ЈТ/ЈЈ

Заштитник грађана
Zaštitnik građana

На основу чл. 31. ст. 2. Закона о заштитнику грађана („Сл. гласник РС“ бр. 79/05 и 54/07) у поступку контроле законитости и правилности рада Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд, Филијала З..... у поступку поновног одређивања пензије корисника Н.Н., из А....., Заштитник грађана

УТВРЂУЈЕ

I У раду Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд, Филијала З.... постоје недостаци који су проузроковали повреду принципа добре управе и повреду права грађана Н.Н., из А, услед некоректног односа овог органа управе током спровођења поступка за поновно одређивање пензије, а посебно израженог у акту бр. IN-161830 од 22.01.2008. год.

II Утврђеним недостацима у раду Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд, Филијала З.....нарушена су Уставом загарантовано право на људско достојанство из чл. 23. ст. 1. Устава Републике Србије и основна начела управног поступка – начело заштите права грађана и начело пружања помоћи странци, из чл. 6. и чл. 15. Закона о општем управном поступку („Сл. лист СРЈ“ бр. 33/97 и 31/01).

На основу утврђених недостатака у раду, Заштитник грађана упућује Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд, Филијала З..... следећу

ПРЕПОРУКУ

I Потребно је да Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд, Филијала З..... предузме све мере и радње како би грађанину Н.Н., из А....., омогућили детаљне информације о остваривању права из пензијског и инвалидског осигурања а посебно поступак поновног одређивања пензије прописан чл. 42. Споразума између Савезне Републике Југославије и Босне и Херцеговине („Сл. лист СЦГ“ - Међународни уговори бр. 7/03) као и појашњење разлога умањења висине припадајућег дела пензије коју осигураник остварује код Федералног завода за пензијско и инвалидско осигурање Босне и Херцеговине.

II У циљу предузимања наведених мера потребно је да Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд, Филијала З.... сачини писани акт и упути га Н.Н., уз одговарајуће извињење због претходног некоректног поступка према њему.

III Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд, Филијала З.....обавестиће Заштитника грађана, у року од 60 дана од дана пријема ове препоруке, о поступању по њој и доставити копију акта упућеног Н.Н., са доказом о уручењу.

. . .

При утврђивању повреде права грађана и давању препоруке Заштитник грађана руководио се утврђеним чињеницама и околностима:

- Н.Н. из А....., поднео је Заштитнику грађана притужбу којом се притужује на начин уручења решења о пензији - прибијањем писмена на огласну таблу иако је уредно обавестио поступајући орган о промени адресе, као и начин како му је одговорено на поднесак који је упутио Републичком Фонду ПИО, Покрајински фонд, Филијала З.....;
- Оцењујући наводе из притужбе, као и приложену документацију, Заштитник је нашао да има основа за покретање поступка у коме ће утврдити да ли постоје недостаци у раду органа управе који доводе до повреде људских права или слобода, те је у складу са чл. 29. ст. 1. Закона о заштитнику грађана обавестио Републички фонд ПИО, Покрајински фонд, Филијала З..... да је покренуо поступак. Истим актом затражено је изјашњење о релевантним околностима, а посебно о разлозима који су довели до тога да Н.Н. решење буде уручено истицањем на огласну таблу, о разлозима што је акт бр. IN-161830 од 22.01.2008. год. потписао референт а не директор Филијале као и о некоректном односу према странци израженом у предметном допису.
- У акту бр. 35/01/1/07/2/2008 од 03.3.2008. год. наведено је да је решењем ИН-161830 од 15.08.2007. год., које је донето применом одредаба Споразума СРЈ и БиХ о социјалном осигурању, у поступку покренутом по службеној дужности, утврђен поновни износ пензије. У акту се даље наводи да је решење послато на пријављену адресу (К..... бр. 2) и да се исто вратило са знаком на повратници - „одсељен“, те је сходно чл. 86. ЗУП-а истакнуто на огласној табли. Предметним актом је такође наведено да је директор Филијале у моменту израде акта од 22.01.2008. год. био отсутан услед болести, па је исто потписао референт који је водио поступак, што је уобичајено. Посебно је наглашено да је захтев и комплетан предмет Н.Н. поново узет у разматрање, и да, како директор Филијале наводи, није пронађен законски основ да се у оквиру надлежности Филијале З..... „избегне примена одредаба наведеног Споразума“.

Одредбама чл. 86. ст. 2. Закона о управном поступку („Сл. лист СРЈ“ бр. 33/97 и 31/01), као посебан случај достављања писмена прописана могућност прибијања писмена на огласну таблу, али у случају да странка промени пребивалиште а о томе не обавести орган који води поступак. Подносилац притужбе је надлежни орган уредно обавестио о промени адресе, што је неспорно јер је код исплатне службе исте Филијале евидентирано.

Законом о општем управном поступку прописана је обавеза органа управе да при вођењу поступка и решавању у управним стварима странкама омогуће да што лакше заштите и остваре своја права и правне интересе, као и обавеза пружања помоћи неугој странци (чл. 6. и чл. 15. Закона). У конкретном случају, подносилац притужбе се писаним поднеском обратио Дирекцији Покрајинског Фонда, која је исти проследила Филијали З....., као надлежном органу. Филијала својим актом бр. IN-161830 од 22.01.2008. год., потписаним од стране неовлашћеног лица, не само да не пружа неопходну помоћ странци већ на некоректан начин, без довољно уважавања за достојанство странке („Немате Ви шта да враћате“), доводи странку у заблуду.

Неспорно је да је Споразумом између Савезне Републике Југославије и Босне и Херцеговине, прописано да ће се пензије које су, од 6. марта 1992. године до дана ступања на снагу овог споразума, а које су утврђене према правним прописима једне државе уговорнице уз урачунавање пензијског стажа навршеног према правним прописима друге државе уговорнице, по службеној дужности, поново одредити и обрачунати износ пензије применом одредаба овог споразума, при чему се правоснажност донетог решења неће сматрати препреком за поновно одређивање. Истим Споразумом је прописана могућност потраживања исплате носиоца једне државе уговорнице по основу преплаћеног износа.

Евидентно је да подносиоцу притужбе, од стране Филијале З....., као органа који је водио поступак поновног одређивања пензије, сходно одредбама наведеног Споразума, нису дата појашњења о остваривању конкретног права у овој управној ствари, што је законска обавеза. Истовремено, актом бр. IN-161830 од 22. 01. 2008. год., којим је децидно наведено „Немате Ви шта да враћате“, подносилац притужбе је доведен у заблуду, јер се из тога основано може закључити да ће висина припадајућег дела пензије коју остварује код Федералног завода за пензијско и инвалидско осигурање Босне и Херцеговине остати непромењена.

Ценећи напред изложене релеватне чињенице, Заштитник грађана, применом чл. 31. ст. 2. Закона, упућује препоруку поступајућем органу управе о отклањању уочених недостатака у раду.

ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Саша Јанковић

Доставити:

- Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање, Покрајински фонд, Филијала З.....,
- Дирекцији Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање
- копију подносиоцу притужбе,
- у списе предмета